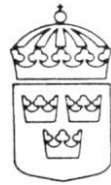

Motion till riksdagen

1986/87:Jo419

Pär Granstedt och Karl-Anders Petersson (c)

Utveckling av fiskeresurserna i Östersjön

Mot.
1986/87
Jo419-423

Det svenska Östersjöfisket brottas för närvarande med ett antal allvarliga problem. Det traditionellt viktigaste fiskslaget, sill/strömming, är fortfarande tillgängligt i mycket stora mängder men marknadsbilden är dyster. Det råder en mycket påtaglig överskottssituation, priserna är mycket pressade och betydande kvantiteter går till överskott. Torsken har en gynnsam marknadsutveckling men där är tillgångssidan sviktande. Laxfisket har haft några ganska gynnsamma år men en kraftig priskonkurrens från odlad lax, främst norsk fjordlax, har vållat allvarliga problem.

Miljöförhållandena i Östersjön ger också anledning till oro. Syrefria bottenar och växande områden innebär att fiskbeståndet störs. Den s. k. åsjukan som har brett ut sig längs södra delen av ostkusten, kan också tänkas vara miljöbetingad.

Tre svåra isvintrar i följd har naturligtvis inte gjort fiskarnas situation lättare. Fiskarkårens antal har också sjunkit under senare år och risken är stor för ytterligare utslagning.

Samtidigt som de akuta problemen är betydande så är fisket en näring med en mycket stor potential. En positiv utveckling för Östersjöfisket skulle gynnsamt inverka på Sveriges handelsbalans genom minskat importbehov och vissa exportmöjligheter. Framför allt är dock fisket betydelsefullt genom sin möjlighet att skapa sysselsättning i våra skärgårdar och längs våra kuster. Det är områden där det i övrigt är svårt att upprätthålla sysselsättningen vilket gör att det finns starka arbetsmarknadspolitiska och regionalpolitiska motiv för att satsa på positiv utveckling för fisket. En livskraftig fiskerinäring är också en förutsättning för en levande skärgård, något som är mycket betydelsefullt ur friluftslivets synpunkt.

Möjligheterna att påverka fiskerinäringens utvecklingsmöjligheter är betydande. Genom att Östersjön i stort sett är ett innanhav finns det stora möjligheter för strandstaterna att påverka de ekologiska betingelserna där. Sverige är den största strandstaten i Östersjön och har därmed särskilda möjligheter och ett särskilt ansvar. Östersjön är en nationell resurs för Sverige som borde tas till vara och vidareutvecklas. Vad som krävs är ett samlat program för att utveckla Östersjön som naturresurs. Ett sådant program borde baseras på tre huvudområden: miljöåtgärder, beståndsvårdande åtgärder och utsättningar. Syftet med programmet borde vara att målmedvetet bygga upp ett bestånd av för konsumenten intressant fisk i Östersjön.

Grunden för ett utvecklingsprogram för Östersjön måste naturligtvis vara

miljöinsatser. Olika typer av förorenande utsläpp till Östersjön måste förhindras. En ordentlig inventering av Östersjöns föroreningskällor måste genomföras varefter strikta åtgärder vidtas för att stoppa föroreningarna. De program för Östersjöns miljöfrågor som är under utarbetande bör vara en bra utgångspunkt i detta arbete.

Nästa steg bör vara insatser för att vårda de bestånd som redan finns. En första förutsättning för att detta skall lyckas är en förhandlingsöverenskommelse med Sovjetunionen om gränsdragningen mellan Sveriges och Sovjets ekonomiska zoner öster om Gotland. Den s. k. vita zonen, som lämnar möjligheten öppen för ett fullständigt oreglerat rovfiske måste på det sättet bringas att upphöra. Det är självklart att en lösning av gränsfrågan måste utgå från det faktum att Gotland är en bebodd ö och bygga på mittlinjeprincipen mellan Gotland och det sovjetiska fastlandet. I övrigt bör man eftersträva att åstadkomma fredningszoner och andra regleringar som behövs för att främja tillväxten av exempelvis torsk och lax. Också detta måste i huvudsak ske i samarbete med andra strandstater. Beträffande lax måste inriktningen vara att möjliggöra såväl ett gynnsamt havsfiske av lax som ett gott kustfiske.

Tredje steget i utvecklingsprogrammet bör vara omfattande utsättningar av för konsumenterna intressanta fiskslag. Det kan gälla lax, öring, eventuellt torsk, gös, ål etc.

Tyvärr är budgetpropositionens uppläggning inte särskilt uppmuntrande på detta område. Fiskeristyrelsen får i praktiken sina resurser ytterligare begränsade genom att anslagen inte kompenseras för inflationen. Som en första åtgärd bör därför fiskeristyrelsens anslag för fiskevårdande åtgärder räknas upp med 1 milj. kr. Regeringen bör vidare få i uppdrag att i samverkan med fiskets organisationer utarbeta ett program för utveckling av Östersjöns fiskeresurser på det sättet som har redovisats här ovan. I detta arbete bör också tänkbara finansieringsmöjligheter prövas. En naturlig finansieringsskälla bör vara att en särskilt avgift läggs på alla utsläppskällor som påverkar Östersjön. Dit hör olika industrier, kommunala avloppsreningsverk och bilismen. Även jordbruket är en källa till kväveutsläpp till Östersjön. Där bör en del av intäkterna från den redan befintliga gödselmedelsavgiften kunna användas. Denna utsläppsavgift bör givetvis inte vara en ersättning för åtgärder att stoppa utsläppen utan ett komplement i den utsträckning omedelbara förbud inte är möjliga.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställer undertecknade

1. att riksdagen beslutar hos regeringen hemställa om ett program för utveckling av fiskeresurserna i Östersjön i enlighet med vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen beslutar att till anslaget E 3. Åtgärder för fiskerinäringen, anvisa ett med 1 milj. kr. förhöjt belopp om 3 239 000 kr.

Stockholm den 26 januari 1987

Pär Granstedt (c)

Karl-Anders Petersson (c)